

ኣብ ዘፈር ፍልጠት ምልማዕ ኣእምሮ፣ ከየንትን መንግስትን ክገብሩዎ ዝግባእ፣

/ፀጋይ ሓድሽ-አባል ኣመራርሓ ቦርድ ማሕበር ከየንቲ ትግራይ /

ነዚ ትርጉምን ሓያልነትን ኪነጥቡኦ ኣፀቢቑ ዝርዳእ ውድብን መንግስትን ብዛዕባ ረብሓ ኪነጥቡኦ ትንታነ ምቕራብ ድፍረት ክመስል ይኸውን። ስለዚ እውን እዚ ፅሑፍ እዚ ከም ሓውሲ መዘኻኸሪ ይወሰድ ብምባል ክቕፅል። ወግዕና ብዛዕባ ረብሓን ሓይልን ኪነጥቡኦ እዩ'ም ቅድሚ ሰለስተ ዓመታት ኣብ ጥንታዊ ከተማ ኣክሱም ተፀዊዑ ዝነበረ ኪነጥቡኦዎ ዋዕላ ንሊቀ ሊቃውንቲ ቅዱስ ያሬድ ኣመልኪተ ዝፀሓፍኩዎ ግጥሚ ብምእንጋድ ክጅምር።

እንተዝኸውን!!

ተእምር ተፈጢሩ ዝፀቐጦም እምኒ ተፈንቂሉ

'መሃንዲሳት ሊቀሊቃውንቲ ጥቡብ ኢና' ዝብሉ

ሕሉፋት ደቂ-ሰገር ባሕሪ ትንሳኤ እንተዝብሰሩ፣

ደቂ ኣስትሪያ ጀርመን

ሞዛርት ቤትሆሽን

ጣልያናውያን ፖላንዳውያን

ሃንጋርያውያን ናሰያውያን

ፓላስቲሪና፣ ባህ ሰባስትያን

ፍሬዴሪክ ሄንድል--ጆሴፍ ሃይደን

ፍራንዝ ሺበርት--ፍሬደርክ ሾፐርን

ፍራንዝ ሊስተ--ሪቻርድ ዋግነር

ኤሊቾ ቻይኪቭስኪ-እንተዝለዓሉ

ካብ መቓብር፣

“በክልኤ ክነፈሆሙ ይክድኑ ገዖሙ

በክልኤ ክነፈሆሙ ይክድኑ እግርሙ

ወበክልኤ ከነፊሆሙ ይላውሩ፤

ብክልተ መንፈሮም ንገም እንትሸፍኑ

ብክልተ መንፈሮም አኢጋሮም ይኸድኑ

ብክልተ መንፈሮም ድማ ይሰድሩ፤”

ተባሂሉ ብቁም ዜማ፣ዝማጫ እንትውደስ

ብመርግድ ፀፍዓተ ቸብቸቦ ሕልና እንትሕደስ፤

አብ መንግስተ ሰማያት ሰሚዖም ስለዘስተማቆሩ

ሃሴት አዕለቕሊቕዎም መንፈሶም ስለዘህጠሩ

ፍቓዱ ኮይኑ ሰሚሩ

ቀኒዖም ደው እንተዝብሉ

አብ መልስሰ ሓሓቁ ምመስከሩ

ብልበ-ምልአት ፊርመአም መንበሩ፤

‘አክሱም መሰረተ ቅድመ ኩሉ

ንስልጣነ ዓለምና መበቆሉ

አንታ እዚ ማህሌታይስ ተዓዲሉ

ግእዝ፣እዝል፣አራራይ ኢሉ

ስንቂ ነብስ-ስጋ ቅኒታት ቦኩሩ

ያሬድስ ዓርሓ ጠቢባን እንዳአሉ፤’

ምበሉታ...ምበሉ

ታሪኽ ሓሶት ምቐየሩ፤

////

እንትቆይም አባል 08 ኮይኑ ውድባዊ ግቡኡ ብአግባቡ ዝፈፀመ፣ድሕሪ 1983 ዓ.ም ድማ ኣብ ዝተፈላለዩ ሓላፍነታት ህዝብን መንግስትን ዘገልገለ እዩ። ብፍላይ ከንቲባ ዓባይ ከተማ ትግራይ ብምዃን ምንፃፍ እምኒ /ኮብል ስቶን/ ብስፋሓት ኣብ ረብሓ ክውዕል ምስ በዶቱ ዝሰርሐ፣ (ስሙ ርዳእ እዩ) ሎምታት ድማ ኣብ ዕቀባ ታሪኽን ምጥንኻር ኪነጥብ ትግርኛን እጃሙ እናበርከተ ይርከብ።

ምስቲ ጀግና ተጋዳላይ ብሱል ከያንን ንሓደ ፊልም መዐጀቢ ኣብ ዝሰርሐ ሙዚቃ ርኢቶ ክህብ ተራኺብና ። ድሕሪ ዘምፀአና ምስራሕ ኣብ ዙሪያ ኪነጥብ ጨጨም ኢልና። ወግዕና ነዚ ፅሑፍ መንቀሊ ኾይኑ ኣሎ።

ከምቲ ተደጋጊሙ ዝተዘረበን ዝተፅሓፈን ትግራይ ናይ ነገስታት ሓወልታት፣መቓብራትን ኣብያተ መንግስትን፣ ብቐደምን ኣስራርሐኦምን ሕዚ ክንደግግም ዘፀግሙልና ውቅር ኣብያተ ክርስትያናት፣ ሓፂን ኣምኪኽካ ዝተፈላለዩ ነገራት ምስራሕ፣ ዝተፈላለዩ ስራሕቲ ኢደ-ጥበባትን ሸኽላን፣ ኣልማዝ፣ ዕንቁን ስኒ ሓርማዝን ናብ ገይፅታት ብምልዋጥ ዝግበሩ ዝነበሩ ስራሕቲ፣ ዝተፈላለዩ መጋደላታትን መመላኺ ዓታትን፣ ናይቲ ዘበን ኣፅዋር ኩናት ባዕልኻ ሰራሕኻ ምዕጣቕ፣ሓራምዝ ኣላሚድካ ጃልባታት ሰራሕኻ ባሕሪ ናይ ምስጋር ጥበብ፣ መስኖታትን ግድባትን ሰራሕኻ ሕርሻ ናይ ምክያድ ጥበብ፣ቆርባት ፍሒቕኻን ቀለም ኣቃሚምካን ዘበን ዘዩብርሶም መፃሕፍቲ ናይ ምድራስን ምፅሓፍን ክእለት፣ሓውሲ ወታደራዊ ቅርፂ ዘለዎ ውዳብ ፈጠርካ ባዕልኻ ንባዕልኻ ናይ ምክልኻልን ብናፅነት ናይ ምንባርን ፍልጠት፣ክዳን ኣሊምካን ጠሊፍካን ብምስፋይ ብዝተፈላለዩ ኣገባባት ምጥቃምን ምግያፅን፣መግብኻ ናይ ምብሳልን ናይ ምዕጃርን ካልኣትን ኣዝዮም ብዙሓት ኣሕፂርካ ክትገልፀም ዝኾቡዱ ምህዞታት ጥበብ ናይ ዝወነኑ ዓዲ እያ።

ደቃ ዓለም ገና እንተይነቐሐት ኣብ መበል 18 ዓመተ ዓለም (ምዕተ ዓለም) “...ኣብ ዘዝተሸምናሉ ዓድና ብነፃነት ነመሓድር፣ዝኾነ ይኹን ንጉስ ዶብ፣ባሕሪ፣ዓርሞ እማቱ ጥሒሱ ኣይግዛእ...”ዝበሉ ሊቃውንቲ...ቅድሚያም ነዚ ስልጡን ኣባህላ ካብ ዘረባ ሓሊፈን ኣብ ፅሑፍ ኣስፈረን ዝተግበረኡ ከምዘይነበሩን ታሪኽ ስኒዱዎ ኣሎ።

ትግራዎት “ጥንቲ ኣብ ዓለምና ክልተ መንግስታት ነበሩ። መንግስታት ኢትዮጵያን ሮማን። ካብ ኢየሩሳሌም ክሳብ ፍርቂ ሮማ ግዝኣት ሮማ፣ካብ ፍርቂ ኢየሩሳሌም ክሳብ ሃገራት ዓረብን ህንድን ድማ ግዝኣት ሃገረ ኢትዮጵያ ነበረ።”

ዝብል ደሚቕ ክቡር ታሪኽ ዘፅሓፉ፣ ብጥዋፍን ሸምዓን ዘይኮነስ...ብንዋትን ጥሪትን ዘይትመን ክብሪ ዝዋሃቦም፣ወርትግ ኣብ መትንታት ደምና ዝመላለሱን ኣተሓሳስባኹም ዘበናት ተሳጊሩ ኣብ መንበረ ሸውዓተ ሰማይት ብልዑል ክብሪ ተወጢሑ፣ኣብ ሓንጎልና ተሃቲሙ ከም ዘሎ ዓው ኢልና ኣብ ኣደባባይ ንምስክረሎም በላሕቲ እዮም።

እቶም መስተንክራውያን ሓወልታት ኣክሱም ዝሃነፁ፣ ብሕታዊ መለለይና ዝኾነ ስርዓተ ንግስና፣ ቅዲ ስነ-ህንፃ ኣውጢኖም ዝተግበሩ፣ ካብ ዓለምና ጎሊህና እንልለይሉ ፊደል፣ ቋንቋ ዝመሃዙ፣ ንሶም... እንተዘይህልዉ...ንሕና ኣይምሃለናን’ም...ኣብ ዘጣየሸዎን ዘጠዓጣዕዎን...መረባ ታሪኽ ስልጣንን ኮይንና...ኣሰሮም ነኺስና ወትሩ ክብርን ሞነስን ንህቦም።

ታሪኽ ካብ ዝተሓተ ናብ ዝለዓለ ብርኪ ካብ ዝሓመቐ ናብ ዝተመሓየሸ መነባብሮ ዝወስድ መሳልል እዩ። ሓደ ሓደ ታሪኻዊ ፍፃመታት ዓንቢቦም እንተየፍረዩ ይተርፉ። ታሪኻዊ መስተንክራዊ ፍፃመ ኣያታትናን እናታትና ግን ይገርም!!...ሓድንም ፅብፅባሕ ይዕምቡብ ይፈሪ፣...ይዝራእ...ድማ ሰሲኑ...ይፈሪ፣ ብርኩትን ዘይነፅፍን መኣዲ ይፈጥር።

“ኢትዮጵያ ካብ ሓደ ክሳብ ሓሙሽተ ዓ.ም ሃብታምን ኣብ ተርታ ሓያላት ሃገራት ዓለምን ትስራዕን ነይራ፣ ድሕሪ ሓደ ሺሕ ዓመታት ግን ቅድምናኣ ተመንጢላ ነዚ ኣስተውዒሉ ‘ ኢትዮጵያውያን ንዝረሰዎቶም ዓለም ረሲዖም ንሓደ ሺሕ ዓመታት ሃሪሶም’ ዝብል ታሪኻዊ ምስክር

እንግሊዘዊ ፀሐፊ ዝለወጡን...ጥንታዊ ስልጣና ናብ ንቡር ዝምለሱ ፅኑ ሃዲድ ዘመቻቸው ኣናብስና ዋዕሮታት ወለዲ ስለዝፈጠሩና ብጣዕሚ ንሕብን።

ታሪኽ ዋንኡ ህዝቢ ኾይኑ ፅሚቕ ውፅኢት ወለዲታት ብቑብብል ዝሰርሖዎ፣ዝነብርዎን ዝቃለስዎን እዩ። ነብሲ ወከፍ ወለዲ ቅድሚኡ ናይ ዝነበረ ሕብረት ጥሪትን መሰልን ኣለልዩ ናብ ተካኢኡ ዘስግሮ ዘይድህሰስን ዝድህሰስን ሓድጊ እዩ። ታሪኽ ተተካኢ ካብ ቅድሚኡ ዝተረከበን ዝወሰኹን ሓዊሱ ዘዘንትዎ ፀብግብ እዩ። ታሪኽ ካብ ደቂ-ሰብ ወገኢ ክስራሕ ኣይክእልን። እሞ እምበኣር ኣንቱም ብዝሰራሕኹምዎን ዝነበረኩምን ዘሕብን ጥንታዊ ምዕባለን ታሪኽን ካብ ኣፍሪካዊት ሞሮኮ ክሳብ **ኤሲዮዊት** ዓዲ ኢንድራ ጋንዲ ዝኾነት ህንዲ ኣሰር ዘንበሩ ወለድና ወትሩ ነምግሶም።

እቲይ ምንታይስ ንሶም ዝመሰስዎ ኒሕን ሓብን ሎሚ ኣብ መበል 20 ክፍለ ዘበን ሳይንስ ብዝሰረዎም ደቆም ተረጋጊፁ...ዓዶም ብውፅኢታት ምርምር ድንቅነሽን /ሉሲ/ ሰላምን ሰፈር ሸውዓተ ቢሊዮን ኣህዛብ ዓለም ምጃና ስለዝተግሃደ።

እቲ ቅድሚ ሸውዓተ ሚእቲ ዓመታት ብ1300 ዓ.ም ተወሊዱ፣ትምህርቲ ሃይማኖትን ፍልስፍናን ኣንተርቲሩ ተረዲኡ። ጥንታውያን ሮማውያን ንዝማረኹዎም መወዳደሪ ብዘይርከቦ ኣረመንያዊ ተግባር ሬሳ ምውታት ኣሸኪሞም እንትኹኩብዎም...ፈላስፋ እስቲፋኖስ (ሓድጊ ኣምበሳ) ብዘዕባ ሰላም፣ ዕቤት፣ ማዕርነትን ደቂ-ሰብ ይሰብኽ ነይሩ። ፈላስፋ እስቲፋኖስ እዚ ብኣኻውሕ እምባታትን ኣድዋርን ኣብ ዝተኸበበት ቁሽት ኮይኑ ዝሰርሖ ፍጻሎ ዓለም ድሒራ እናሃለወት ሃገርና ክንድ'ዚ ዝኣክል መሰል ሰባት ክኸበር ዘለዓዕሉ ብሱላት ከምዝነበሩዎ ዝምስከር እዩ። ሸዕኡ ዓለም እዝረ ሃልዩዎ ምኽሪ እስቲፋኖስ (ሓድጊ ኣምበሳ) እንተትጥቀሙሉ ካብ ዝዘፍ ኪሳራ ሂወት ደቂሰብን ዕንወት ንዋትን ጥሪትን ምድሓት። ግን ኣይኮነን።

ፍልጠት ሃይማኖትን ዓለም ዝተሰወጠ ሊቅ ፈላስፋ እስቲፋኖስ (ሓድጊ ኣምበሳ) ፍሉይ መቐረት ዘለዎ ኣራንሺ ካብ ምምሃዝ ሰጊሩ፡-

- ሃይማኖታዊ ስርዓት ኣብ መንግስቲ፣ መንግስታዊ ስርዓት ኣብ ሃይማኖት ኢድ ኣእታውነት ኣይሃሉ፣
- ሓረስታይ ሓሪሱ ኣለሳሊሱ ኣደፋሪሱ፣ዘራኡ፣ፅህዩ ግዲዱ ኣዕዊዱ ጫሊዉ ካብ ዘምሃሮ ምህርቱ ሲሶ ንቐዳሳይ፣ሲሶ ንወዳሳይ፣ሲሶ ንሓራሳይ እናተብሃለ ክምንዛዕ ዮብሉን፣
- ጥንቆላን ኣጉል እምነትን ወጊድ፣
- ብሰንሰለት ሰላም ተኣሳሲርኩም ብሓደ ልብን ነፍስን ንበሩ፣

ብምባሉ ጥዑይ እናሃለወ ዘይጥዑይ፣ ምሁር እናሃለወ መሃይም፣ መልኣክ እናሃለወ ሰይጣን ተቐጂሩ ፈላጥን ፈላስፋን ብምጃኑ ጥራሕ ባዕሉን ሰዓብቱን ከም ኣረይ ምድሪ ተቐጥቂጦም፣ተቐቲሎም እዚ እውን ሓደ ከም ኣካል ታሪኽና ወሲድና ክንእርሞ ዝግበእ ፍጻሎ ይኸውን።

ኣብ ሓምሳይ ክፍለ ዘበን ቅድሚ እኒ ቤትሆሽንን ሞዛርትን ንዓለም መንፈሳዊ መግቢ ዝኸውን ቅኒት ሙዚቃ፣ ግእዝ፣ ዕዝል፣ ኣራራይ ዝመሃዝ ሊቀ-ሊቃውንቲ ቅዱስ ያሬድ እዩ። ካሊእ ኣብ ከባቢታት መፋርቕ ካልኣይ ሚሊኔየም ወለላ ፍልስፍንኡ ዘውሓዝ ትግራዊይ ኢትዮጵያዊ ፈላስፋ ዘርኣያዕቆብ እዩ። ፈላስፋ ዘርኣያዕቆብ ኣብ'ቲ ዓለም ብመሳምዕ ቴክኖሎጂ ሓንቲ ኣብ ዘይኮነትሉ መዋእል ካብ ሊቃውንቲ፣ መሃዝቲ፣ ዶጎስቲ ዝቐሰሞ ፍልጠት መሊሱ ኣብሊሑ፣ ስምዒ ዓለም

- ሓለቓኺ ሓደ ፈጣሪ'ዩ፣ እዚ ድማ ንኹሉ ነገር ዝፈጠረ እዩ፣
- ደቂ ሓንቲ ሃገር ብስመ ሃይማኖት ክጎጃጅሉን ክባኣሱን ስልጣነ ኣይኮነን'ም ነውሪ እዩ፣

- ብአምሳሌ ፈጣሪ ዝተፈጠረ ኩሉ ሰብ ማዕረ እዩ፤
- ሰብ ብሂወት ንክነበር ሕግን ስርዓትን የድልዮ፤
- ሰብ መፅዓን ደው ዘበል ሓንጎል ተዓዲሉዎ እዩ'ሞ ክሓሰብ ክመራመር ኣለዎ፤
- ያታዊ ልዕለ ትሕትነት ወጊድ፣ ደቂ-አንስትዮ ብደቂ ተባዕትዮ ክብደላ የብለንን፤

ብምባል ረዚንን ዶብን ዘመንን ዘይዓግቶ ኣስተምህሮ ዝሃበ እዩ።

ወለድና ትንግርቶም ተነጊሩ ዘይውዳእ፣ መሰረት ስልጣን እዛ ሃገር ናይ ዝኾኑ ሓወልታት ዝሃነው፣ እሞ ሕግታት ዝሓንፁ፣ በላሕቲ ክኢላታት ስነ-ፅሑፍ፣ ስክልቲ፣ ጠቢባን ስነ-ህንፃ ፈላስፋታት ስነ-ሓሳብ፣ ጀጋኑ ተዋጋኒቲ መርከብ እዮም። ወለድና ብሓይሎምን ብልሓምን ተሰማዕቲቶም ኣብቶም ቅድሚ ክፍለዘበናት ዝፍርሑ ዝነበሩ መንግስታት ፋርስ፣ ሮማን ቻይናን ዝስርዑ ዝነበሩን መለለይኦም ፊደላት፣ ቅርፅ-ቅርፅ፣ ስእልን ስነ-ፅሑፍን ዝቐረጹን ዝመሃዙን ብምጥፋን ንዘልኣለም ኣብ ዙፋን ልብና ነጊሶም ትነብሩ።

ካልኣይ መካ መዲና እስልምና ምጃኑ ዓለም ብዓለሙ ዝመስከረሉ መስጊድ ኣልነጃሺ ኣብ ከርሲ ዓድና ይርከብ። በዚ ድማ ንሕና ንፕላኔትና ኣብነት ምክእኣልን ምክብባርን ሃይማኖት ምጃንና ከነምህር ዘኸእል ብቐዓትን ጭቡጥ ተሞኩሮን ከምዘለና ኣብ መድረኻት ዓለም ኣንዳዕዲዕና ክንዛረብ ኣይንስከፍን።

- ንግሪካዊ ሶቅራጦስ ዓብዩ ፈላስፋ እዩ፣ ቅድሚኡ ኣዕሚቕ ዝተፈላሰፈ ትግራዊ ኢትዮጵያዊ ዘርዓዖቆብ እዩ፤
- ሞዛርት ቤትሆሽን ብምህዞ ሙዚቃ ስሞ ዝጎልህ እዩ፤ ቅድሚኡም ኣብ ቫድሻይ ክፍለ ዘበን ቅኒታት ሙዚቃ ዝመሃዘ ሊቀሊቃውንቲ ቅዱስ ያፌድ ክስርዑ ግን ኣይኸእሉን፤
- ሊዮናርዶ ዳቪንቺ ንሞናሊዛ ብምስኣሉ ኣብ መድረኻት ዓለም ይውደስ ። ይኹን እምበር ነቶም ናይ ባዕሎም ሕብርታት ኣቃሚሞም ዝስኣሉ ጥንታውያን ኣኩሱማውያን “ይበልዎም እዩ” ዝብል መርትዖ ዛጊድ ኣይቀረበን።
- ሮማዊ ቅዲ ህንፃ ግርም እዩ፣ ጥንታዊ ቅዲ ህንፃ ኣክሱማውያን ድማ ዝገርም እዩ።
- መሳርሒታት ሙዚቃ ፕያኖ፣ ጊታር፣ ሳክሰፎን ርግዕዮ ካብ ጫፍ ናብ ጫፍ ዓለም ተባቢሎን፣ ብታሪኽ ግን ጭራ፣ ክራር፣ እምቢልታ፣ መለኸት፣ በገና፣ ዲቢ፣ ዕንድርፋፍን ይቐድማ።

ብብዙሓት ነገራት ቅድሚት ምንባርና ኣብቶም ኣብ ከባቢታት 1889 ዓ.ም ብደቂ ብሪታንያ፣ ጣልያን፣ ኣውስትራልያ፣ ቫቲካንን ስዊድንን ኣብ ከባቢታት ዝተጓሑሉ ልዕሊ 5 ሺሕ መፃሕፍቲ ብራናና ተመስኪሩ ዝሓደረ እዩ።

እቶም ሓንጎን ክብርትን ሕፍርትን ሃገር ክፈጥሩ ላሕ ዝበሉ፣ ምእንቲ እታ ሓንጎን ስጥምትን ሃገሮም ‘ሃገረይ ብድርቡሽ ኣይትድፈርን ወራራ... ባሕርን ዶብን ሃገረይ ኣይሰግርን’ ኢሎም እንትኳሽሑ ብጀግነት ብምስወጃምን። ከም እኒ ራእሲ ኣሉላ ኣባ-ነጋን ዝኣመሰሉ ኣሻሓት ጀጋኑ ዘፍረዩ፣ እቶም ብሓድነት ኢትዮጵያ ንሓንቲ መዓልቲኳ ዋጋ ዕዳጋ ጌሮም ዘይፈልጡ ንጉስ ነገስት፣ ኢትዮጵያ ክደፍር ንዝተሃንደደ ሰራዊት ግብፂ ን17 ጊዜ ለኺዎም ዝመለሱ፣ ድርቡሽ ብመተማ ኣትዩ ምድሪ ሓበሻ ከየበሳብስ ዝመከቱ፣ ነዚ ሕዚ ኣዕሚቕና ንልዕሊ 80 ሚሊዮን ዜጋታት እዛ ሃገር ካብ ምጃን ሓሊፉ ዋሕስ ኣህጉርና ኣፍሪካ ክኸውን ተስፋ ዝንበረሉ ፌደራላዊ ስርዓት ዝፈለሙ ንጉስ ነገስት ሃፀይ ዩሃንስ ኣያና እዮም ንኸርዑሎም።

ኣብ ጉራዕ፣ኩፊት፣ዶግዓሊ ንሶልዳቶ ደቕሶም ንብዓት ብዳላት ኢትዮጵያውያን ዝሓበሱ፣ምንኣስ ሮማ ትበሃል ኣስመራ ዘጣየሹ፣ ባሕሪ ሰገር ወረርሒ ደራዲሞም ልክዖም ዘትሓዙ...መነወታይ ኣፍሪካዊ ጀነራል ናይ ቱርክ ፓሻ ራእሲ ኣሉላ ኣባ-ነጋ... መንፈስ ጀግንነቶም ናባና ሰጊሩ እዩ እዮም እሞ... ሎሚ ኹነ ፅባሕ ንዝክሮምን ሕድሮም ኣስጢምና ንቕፅሎን።

ብኣውርኡ ገበትቲ ዶብ ሰገር ወረርሒ...ሕርሕራይ ዓካርካሪቶም ኣብ ዝተሰበሩሉ ምውታቶም እንተይቀበሩ፣ምሩኻቶም ራሕሪሓም ኣብ ዝሃደሙሉ ቅያ ሓበንን ማዕኸንን ፀለምቲ ኣፍሪካን ውፁዓት ህዝብታት ዓለምን ምዃኑ ኣብ ዝእመነሉ ዓድዋ ልሙዕ እምባ ሰሎዳ ብምፍጣርና ዘይነፅፍ ሓበን ይስመዐና።

ኣብ ምጅማር ቃልሲ ቀዳማይ ወያነ ካብ ቁሸታት ሜዳት ገንቲ፣ ሓዳለ፣ ሰንዓለ፣ ጎንካ፣ ስበበራ፣ ሃለ፣ ዓዲ ኣርባዕተ፣ ዳዕረታይ፣ ገሪዲም፣ ኩዔን፣ ጎልመን፣ ፀሓርቲ፣ ኣጎ፣ ዋሪን፣ ዓላልዋ፣ዓዲ ኣጃሮ፣ ሸኽ ኣበዳ፣ ዓዲ መሰና፣ ጎልትን ዓዲ ቆልቆልን ዝተወፀኡ ዕስራ እምባ ዘማእኸሎም ወጀረቶት ወየንቲ ኣብ 'ደመር ግራ ገረቦ' ምቕኣል ታሕሳስ 1934 ዓ.ም ኸቲሞም ኣብ ልዕሊ ዓማፅን መዳለውን ስርዓት ጃንሆይ..ዓረና ንፍትሕን ማዕርነትን ሓርነትን' ምባሎም፣ ናብ መላእ ትግራይ ክልሕም ነጋሪት ሓርነት ብምውቃዕ፣

- ባህሪ ኣፍቅሮተ ንዋይ ዘይብሉን ገንዘብ ሰብ ዝፅየፍን፣
- ካብ ውልቀ ስሰዐ ናፃ ዝኾነን ረብሓ ሓፋሽ ዘቐድምን፣
- ወልፊ ዘይብሉን ብመስተ ዘይስኮንን፣
- ምስ ህዝቢ ዘይጓዩኛ፣
- ንቕጥን መስተውዓልን፣
- ገዝኡን ከባቢኡን ኣፀቢቐ ዘመሓድር፣
- ንፈጣርን ህዝብን ተኣማኒ ዝኾነን፣
- ፅቡቕ ስም ዘለዎን፣

ዝብሉ መትከላት ስነ-ምግባር ቃልሲ ሓንጊዖም 84 ኣባላት ዘለዉዎ ባይቶ ወያነ ኣቕራቢ ምርግራጎም ኣካል ታሪኽና እዩ'ሞ ንሕበነሉ ።

ምሽካሙ ዝኸበደም ወፅዓ ብሰላማዊ መንገዲ ዝፍታሕ ኣይነበረን። ካብ ዩኒቨርስቲ፣ ከተማታት ናብ በረኽታት ትግራይ መሪሾም። ፅኑዓት ብዕላማ። ሰንቂ ዮብሎም ዕጥቂ...'ኩለንተናና ውፁዕ ህዝብና' እትብል ምቅርቲ እምነት ተቐኒቶም፣ኣዝዮም ዉሑዳት ...ፃውራ ሕድሪ ብዙሓት ዉፁዓት ፀይሮም ኣብ'ታ ታሪኽ ዝሓፀፀ ወርሒ ለካቲት 11/1967 ዓ.ም፣

“...ኢትዮጵያ ትቐደም ዝብል ዕላማ ብምቅዋም ኣድማ ምግባር፣ሰራሕ ጠጠው ምባል፣ብዘይፍቓድ ሰላማዊ ሰልፍን ኣኼባን ምክያድ፣ብሓፈሻ ናይ ህዝቢ ሰላምን ፀጥታን ዝህውኽ ተግባር ምፍፃም ኣይፍቀድን።...” ንዝብል ብራዕዲ ዝተመልኦ ዓፋኒ ደርጋዊ ኣዋጅ ክዖም፣ ቦኳር ጥይት ሓርነት ኣብ ደደቢት ብምትኳስ ዳግማይ ወያነ ኣበሰሮም።

- መሰል ርእሰ ውሳኔ ብሄራትን ብሄርሰባትን ክሳብ ምገንፃል ምርግጋፅ፣
- ብህዝቢ ዝተመረፀ ህዝባዊ መንግስቲ ምትካል፣
- ሰብኣውን ዲሞክራሲያውን መሰላት ዉፁዕ ህዝቢ ብዘይገደብ ክኸበር ምግባር፣
- ፍትሓዊ መቐሎ መሬት ክካየድን ሓረስታይን ተጠቓማይ ፍርያቱ ክኸውን ምግባርን፣
- ካብ ፅግዕተኝነት ናፃ ዝኾነ ሃገራዊ ኢኮኖሚ ምህናፅ፣

ዝብሉ ዕላማታት ከዕውቱ ኣብ ህልም ዝበለ ጣሻ ዓዶም ዓሪዶም ዓለም ረሲዓቶም ንሶም ግን ንዓለም እናንበብዎ ካብ ተሞከሮኦም እናተምሃሩ ምስ ህዝቦም እናዘተዩ ነዛ ኣዶ ብሄር ብሄረሰባትን ህዝብታትን እናሃለወት፤ ቤት ማእሰርቲ ብዙሓት ምድረ ገነት ውሑዳት ምኹሓት ዝኾነት ዓባይን ሃፍታምን ሃገረ ኢትዮጵያ ዝኸውን መድሕን ስርዓት ካብ ሰናይ ጉሓቱ ሓንጻጻም፤ እቲ ብእኒ ምኒልክ ጃንሆይ ስፍራ ቁፅሪ ዘይብሎም መሳፍንቲ፣ኢዱ ጠራናፊት፣ደርግ ሓደው መሬቱ ተመንጢሉ ሓደው...ሰብአዊ ሓርነቱ 'ከም ጡብ ኣዴኻ ቅበዓ' ዝተብሃለ ብዱል መብራህቲ ፀላም ኾይኖምዎ።

ህዝቢ ኣሚንዎም ሰዒብዎም ኣስኒቆም...ዘገደደ ዘይብሉ ካብ መዓመቕ ልቡ "መላእ ሂወተይ ንውድባይ!" ኢሉ ምሒሉ "ሃፍተይን ጥሪተይን ናትኩም እዩ እነሆ" ኢልዎም!! ንሶም እውን ዕፅፊ መስተውዓልቲ፤ ለባማትን ዓይኒ ፍልፍል ጭውነት ዝተመልኦ ውድባዊ ዲስፕሊንን ብምዃን " ቅድሜኻ ይግበረና ብምባል ካብ ኣብ ቃል ኣብ ተግባር ዘድህቡ ውፋይት ኮይኖም ሰንኪሎምሉ ተሰዊኦምሉ።

"ወያነ ንዝወየነ ምቁር እዩ፣ንዘይወየነ ግና መሪር እዩ" ዝብል ፅኑዕ እምነት ኣብ መትንታት ደሞም ተሞሃሂዱ ብጥሜትን ገልታዕታዕን ተጎሳቕሎም፤ እንተኾነ ሕልንኦም ምሉእ ነይሩ፤ ዘገጠሞም ንምልዓሉ ዘፀግምን ዝኸብድን ዕንቀፍቲ ብሜላ እናኣለዩ ናብ ርሑቕ ዘሎ ዕላማኦም እናማዓደው ዘይቕንጠጥ ዝመስል ድቕድቕ ፀልማት ጋሊሆም። ልዕሊ 60 ሺሕ ሂወት ዝተኸፈለሉ ፣ ብኣማኢት ኣሻሓት ዝሰንከልሉ... ብሚሊዮናት ብር ዝግመት ኪሳራ ጥሪትን ንብረትን ዝተኸፈለሉ ቃልሲ ተዓዊቱ።

1935 ዓ.ም ዝተደጎለ ቃልሲ ወየንቲ ድሕሪ 32 ዓመታት ብ1967 ዓ.ም ተጎሲኡ። ድሕሪ 17 ዓመታት መሪር ቃልሲ ንፋሽሽታዊ ስርዓት ደርግ ተፀራሪጎ ኣብ ሃገርን ኣህጉርን መርኣዶ ዝበሃል ስርዓት ተተኪሉ። ደቂ ሓንቲ ማህፀን እናሃለው ዘይፋለጡ...እንተተፋለጡ እውን ከም ጎባናት ዝፋጠጡን ዝተፋነኑን ኣሕዋት ተሓቛቒፎም። ኣብ ትሕቲ ዓባይ ሞሪዓ ዳዕሮ ኣፅሊሎም ብፍቕሪ ንዕቤትን ብልፅግናን ሰላምን ዴምክራሲን ምክእልን ምክብርን ዘትዮም። ዘተኣም "በዝሕና መልክዕና ኣፈላላይና ሓይልና" ብዝብል ቁምነገር ኣሲርዎም። ቃሎም ተግባራዊ ክኸውን ቃልኪዳን ኮይኑ ዘፅንዖ ሕገ-መንግስቲ ኣፅዲቆም። ደቂ ዓባይ ሃገር ኢትዮጵያ...ብቋንቋኦም እናተዳነዩ ባህሎምን ልምዶምን ብነፃነት እናዕበዩ ሕለፍ ተሓላለፍ ነጊሱሎም።፤

ጀጋኑ ደቂ ህ.ወ.ሓ.ት ምስ ካልኣት ኣሕዋቶም ብምሕባር ሃይማኖትን መንግስትን ዘይተሓዋወሰላ ጠንካራ ቀርኒ ኣፍሪካዊት ሃገርም ትንጎኤኤ ኣበሲርዎም ኣህጉርን ዓለምን ኣገሪሞም። ደቂ እዛ ዓባይ ሃገር ወወሊዶም ናብ ኩናት ዘሰውሩዎም ዝነበሩ ደቆም ኣፍሪይቲ ክኾኑ... ልዕሊ 25 ሚሊዮን ኣብ መኣዲ ትምህርቲ ኣለዉ። እቶም ኣቕዲሞም ናይ ዘተመቻቸው ፀጋ ፍልጠት ተቛደስቲ ዝኾኑ ድማ ካብ መጋረጃ ድንቁርናን መሃይምነትን ተገላጊሎም ዓይኖም ኣንቀሓም ሓንጎሎም ስሒሎም፤ዝተረከብዎ ሕድሪ ኣፅኒዖምን ኣዋሕሊሎምን ሞሳ ኣብ ምምላስ ይርከቡ።

ከም ብሄር ከም ሃገር...ካብ ቀልቀል ብርሰት ናብ ህላወ፣ ካብ ስደት ናብ ዝጠጠሐን ዝተረጋገፀን ህይወት ተሰጋጊርና። ኣቕዲሞ ሓንቲ ከም ሓሙስ እትፍለጥን ብኣፃብዕቲ ዝቐፀሩ ሰራሕተኛታት ዘንቀሳቕሰዎን ፋብሪካ ሕሩጭ ነይራ ከተማ ኣብ ኩሓ ፣ሎሚ ብዓሰርተ ዕስራ ዝዓፅፋኦ መሓዙት ትካላት ጠርየናላ ጥንታዊት ትግራይና ካብ ውድቀት ስልጣን ኣክሱም ንደሓር ቢደምን ኣፅፅምትን መስዋእትነትን ሰንክልናን መሃንዲሳት ካልኣይ ወያነ መላምል ከም ብሓዱሽ ተሰሪሓ።

ብኻልኣይ ወያነ ዝተወልዐት ርቕት ፍትሓዊ ቃልሲ ብቋንቋና ክንዳነ፣ ወነንቲ ብርክት ዝበሉ ማሕበራቱጠባዊ ረብሓታት ተጠቀምቲ ገይራትና። ልዕሊ ሓደ ክፍለ ዘመን ሰላም እትበሃል ሽማ እምበር መቐረታ ስለዘይንፈልጣ ኣብ ልዕሊ ምድረገነት እናተቐመጥና ንጠሚ ንዓርቕ፣ ሕሉፍ ሓሊፉና ቆርበሻ ሓንጉጥና ተረፋመረፍ ክንልምን ፍቕድኦ ቆብለል ኢልና። እንተኾነ ግን ኣያታትናን ኣብሻታትናን ገምባለ ወድኖም ተጎሲሎም ተሰዊኦም ሰንኪሎም ዓዲ ሰላም ኣግዚሞምዎ።

ሐመድ መሰቦ ናብ ስሚንቶ፣ ወሐዚ ናብ ተከዘ ንኣገልግሎት ሓይሊ ኤሌክትሪክ መፍረ ዓሳን መስኖን፣ ህዝቢ ዝመሃረለን ብኣሻላት ዝቐፀራ ኣብያተ ትምህርቲ ቀዳመይን ካልኣይን ብርኪ፣ 31 ዩኒቨርሲታት ንምርኣይ ባቕዕና። ብውፅኢት ተጋድሎ ካልኣይ ወየያነ ዝተመዘገበ ለውጢ ብዘሕ እቲ ዝተርፍ ድማ ብኡኡ ልክዕ ብዘሕ እዩ እሞ ንምዝርዛሩ ኣይንደክምን።

እንተኾነ ከም ተካእቲ ወለዶ ኣብ ዝሰዕቡ ኣትኩርና ብፅንዓት ደው ክንበል ሕድሪ ተዋሂቡና እዩ።

- ኣብ መኸተ ውሽጣውን ደጋውን ተግብኢታት፣
- ኣብ ሓለዎ ክብሪ ህዝብን ሃገርን፣
- ኣብ ኣለሻ ፍልጠት፣
- ኣብ ፅንዓት መትከል ዕኩዓት፣
- ኣብ ምምስራት ብሓያል ማዕበል ዘይናወፅ ስጡም ሓድነት፣

መርኣያታት ብምዃን ውድቀትና ንዝምነዩ...ከፋእን ተንኮላቶምን ንምምካን ከንምክት ግቡእና እዩ።

እሞኽ ከም ከየንቲ ኣብ ምስሓልን ምልማዕን ኣእምሮ እንታይ ክንገብር ኣለና?

መምህራን ኣርሁስ ዩኒቨርሲቲ ዴንማርክ (University of Aarhus) ዝኾኑ ካረን ሃና፣ ዮርን ላንግስቴድን ቻርሎቴ ሮድሃም ላርሰንን "Evaluation of Artistic Quality in the Performing Arts" ብዝብል ኣርእስቲ ብ 2003 እ.ኤ.አ. ኣብ ዘሓተሙዎ መፅዕዕታዊ ፤ ብርኪ ፅሬት ሓደ ውፅኢት ስራሕቲ ኪነ-ጥበብ ሥራ (Artistic Quality) ብሰለስተ ነጥብታት ይዕቀን ቡሉ። ንሳቶም ድማ፡-

- ዓላማ (Intention)፣
- ዓቕሚ (Ability)፣
- ኣድላይነት (Necessity) እዮም።

ብመንፅር እዞም መዕቀኒታት ዝኾነ ዓይነት ውፅኢት ኪነ-ጥበብ ብብሕታውነት ተሰራሖ ዝቐርብ ንተደራሲ (audience) ማለት እውን ንዓና እዩ። ተደራሲ ወይ እውን ንሕና ሓደ ውፅኢት ስራሕቲ ኪነ-ጥበብ ንምቁዳስ እንትንዳሎ ክንዘናጋዕ፣ክንምስጥ፣ክንመሃር መዛተዩ ዝኾነውን ኣርእስቲ ንምርካብ ወይ እውን ካሊእ ቡብውልቕና ንእንዘርዘርም ድሌታት ክኾነውን እዩ። እዞም ረብሓታት እዚእም ኣብ ሓደ ውፅኢት ኪነ-ጥበብ ምርካብ መኽሰብ እንትኾነውን ምስኣን ድማ ኪሳራ እዩ። እሞኽ ውፅኢታት ኪነ-ጥበብ ትግርኛ ብመንፅር እቶም ዝተጠቐሱ መዕቀኒታት ኣብ ከመይ ብርኪ ይርከቡ። ከም መጠን ተደራሲቲ ናይቶም ውፅኢታት ኪነ-ጥበብ ንረብሕዶ ኣለና ንኸስር? እዚ ከም መጠን ሰብ ሞያ ብኣድህቦ ክንፍትሾ ኣለና።

ከምቲ ልዕል ኢሉ ብስፍሓት ዝተገለፀ ትግራይ ሰፈር ጥንታውን ህልውን ታሪኽ እዩ። ኣብዛ ዓዲ እዚኣ ብምፍጣርና ጥራሕ ከም ከየንቲ ዕድለኛታት ኢና።ንምንታይ ንመቐረት ስራሕና ዝሕግዙ ብርክት ዝበሉ ታሪኻዊ፣ተፈጥሮኣውን ቱሪዝምውን ፀጋታት ስለዘለውና። ንምህን ክሸነን ኪነ-ጥበብ ኣብ ዝምቹ ቦታ ኢና እንርከብ። እዚኣቶም ናብ እዝነ ህሊና ተደራሲቲ ከንቐርቦም ግን ዝዚፍ ዓቕሚ ክሓተናዮ፣ እቲ ቀዳማይ ዓቕሚ ተገይሩ ዝግለፀ ሃፍትኻ ብኣግባቡ ምፍላጥን፣ብሃፍትኻ ምሕግንን እዩ። ድሕሪ'ዚ ብመንገዲ ክየና እንትንቐርቦ ፅባቕ /Aesthetic Value / ክነሓብሶ ኣለና። ናብ'ዚ ብርኪ ንምብጻሕ ንዓርሰና ፅብፅባሕ ክነብስል ክነፅምብብ ክነፍሪ ይግባእ። ካብ'ቲ

እንዘራብሉን እንረዳድክሉ ቋንቋ ብተወሳኺ ስራሕትና ብኻልኦት ቋንቋታት ብምቕራብ ክብርታት ህዝብና ክንዕቅብ፣ ብብዙሕ ፀጋታት ዝሃፍተመ ከባቢና በጻሕቲ /ቱሪስት/ ክውሕዝሉ ተዓጢቕና ክንሰርሕ ሞያዊ ግብእና እዩ።

እዚ ንክኸውን ከም እድር ኣብ ዓሰርተ ቦታ ዳሳት ኣይንትከል፣ ኪነ-ጥበብ ከም ካልኦት ሞያታት ሓደን ሓደን እዩ'ሞ ኣብ ትሕቲ ሓደ ውዳብ ንዕሰል። እዚ መሰላትና ብጥምር ተሰማዕነት ከነኸብር ይሕግዘና፣ ብሱል ስራሕቲ ኪነ-ጥበብ ናብ ህዝቢ ክነቕርብ የኸእለና። እዚ መንገዲ እዚ ብምክታል እምበኣር ኣብ ምስሓልን ምልማዕን ኣእምሮ ዘይትካእ ኣበርክቶና ክነወፊ ኣለና።

ኣብ'ዚ ከም ማሕበር ከየንቲ ትግራይ ካብ 2008 ዓ.ም ክሳብ 2012 ዓ.ም ዝፍፀምን ምስ ካልኦት ትልምታት ክልልን ሃገርን ዝሳነነ ስትራቴጂክ ትልሚ ሓንጻው'ሎ። እቲ ትልሚ ካብ ዝቐፅሉ ሓሙሽተ ዓመታት ዘሊሉ፣ናብ ዝቐፅሉ ዓሰርተ ሓሙሽተ ዓመታት እውን ዘማዓዱ እዩ። ኣብ ተግባር መዲና ግን ርሑቕ ተኸይዳሉ ዝበሃል ኣይኮነን። ምክንያቱ ምስ መዳርግቲ እኹል ምንባብን ምርድዳእን ስለዘውሕድ።

መንግስቲ ኣብ ዘፈር ኪነ-ጥበብ ክገብር ዝግባእ

ኣብ መእተዊ እዚ ዝፅሑፍ ከምዝተሓበረ ንትግራይ ዝመርሕ ዘሎ ውድብን መንግስትን ረብሓን ሓይልን ኪነ-ጥበብ ዝርዳእ እዩ። እቲ ምንታይ ኪነ-ጥበብ ቃልሲ ካልኣይ ወያነ ኣብ ምዕዋት ዕዙዝ ኣበርክቶ ስለዝነበሮ። መቐፅልታ ናይ ግንዛብኡ ድማ ስሩዕ ኮሌጅ ኪነ-ጥበብ ከፊቱ የምህር ኣሎ። ብውዳብን ተናፅልን ንዝንቀሳቐሱ ከየንቲ ይሕግዝ ኣሎ። እዚ እናሃለወ ግን ክገብርም ዝግበእ ዘይገበሮም ኣለዉ።

ክትምና ከተማታት ትግራይ ካብ ካልኦት ክልላት ሃገርና ብዝበለፀ መልክዑ ቅድሚት ዝስራዕን ብ27 ሚእታዊ ዝዓቢ ዘሎን እዩ። ስለዚ ምሰ'ዚ ዕቤት ጎና ጊኒ መርአዩ ኪነ-ጥበብን ዝኾነ ደረጃኦም ዝሓለው ኣዳራሻት ምህናፅ ክሕሰቡ ዘለዎ እዩ። ማስተር ፕላን ከተማ ክሕሰብ እንከሎ እውን ነዚ ኣብ ግምት ኣእትዩ ክኸውን ኣለዎ። ብሰሩ ግን፡-

- በብወረድኡን ዞቡኡን ኣብ ምስሓልን ምዕምባብን ኣእምሮ ዝተዋፈራ ዓቕሚ ዘለወን ጉጅሊታት ኣለዋና'ዶ?
- ኪነ-ጥበብ ከምቶም ካልኦት ዘፈራት ፍልፍል እቶት ክኸውን ተጠቃሚ ልቓሕን ካልኦት ደገፋትን ንምንታይ ዘይኮነ?
- ንትግራይና ብዝተማልእ መልክዑ ዝገልፅ ማእኸል ባህሊ ንምንታይ ዘይበልና?
- ርግፅ ምውዳብ መሰል እዩ። ይኹን ዳኣምበር መንግስቲ ንምንታይ እዩ እተን ተበታቲነን ዝውደባ ማሕበራት ኪነ-ጥበብ ናብ ሓደ ክመግ ብድፍረት ዘይሕግዝ፣ ኣብ ኣወዳድቦኡን ጠንቂ ሰናይ ምምሕዳር እንተሃልዩዎን እውን ክመዓራረያ ሞያዊ ማዕዳ ዘይህብን፣ነተን ዘይዕረያ ካብ ምሕጋዝ ዘይቐጠብን።
- ደረጃኡን ዝሓለዎ ማእኸላት ኪነ-ጥበብ እንተዋሓደ እንተወሓደ እኳ ኣብተን ዓበይቲ 12 ከተማታት ንምህናፅ ንምንታይ ዘይተሓሰበን ዘይተተግበረን?

እዚታት መንግስቲ ከምልሶ ዝግባእ እዩ። ኣብ ዙሪያ ኪነ-ጥበብ ብወገን መንግስትን ከየንትን ዘለው ሕፃናት እንትፍትሑ ህዝቢ ዝግገበሉ ኪነ-ጥበብ ብበዝሒ ይፈራ። ህዝቢ ይሕገስ፣ይሕበን። ሃገር ትርባሕ ብምባል ፅሑፊይ ብግጥሚ ክዓፁ።

ዘይበሊ ፅባቕ

ሊዮናርዶ ዳቪንቺ-ሞናሊዛ ስኢሉ

‘ፅባቕሲ ወርዲ ኣንፍንጫ እንዳኣሉ’ ኢሉ፣

ሳራ፣ርብቃ፣አበጋይል

ራሄል፣ዮዲት፣ሶስና

ትእማር፣አቢሳግ፣ቤርሳቤህ

ሸምስያ

መልክዓተን ወቻሕተአን ሕርየት 'አንድያ'፣

አቤል፣አቤሰሎም፣አይዙር

አጅብ!አቤት አቤት ሕርየት፣

ፅባቆአም በሰር ዘይብሉ

ደጊም አይትፅዓሩ

መርአያ ፅባቆስ ነዚአም ግበሩ፣

'ፅባቆ'ኮ ቀመር ሓሳብ'ዩ' በለ ፓይታጎረስ፣

'የለን ፅባቆ ዳአ ምዕሩግ ቁመና እኮ እዩ' አሪስቶትል ይምልስ፣

ኩላቶም ዝበሉ እንተበሉ

ንሕና ግን ንትርጉሞም

ሚእቲ ሚኢታዊ አይንሰማመዐሉ፣

እቲ ንሕና በደል-አብ ዝባንና ዝዓለለ

ብሕሱም መግረፍቱ ዝሓደገልና ዘየለ

ዘይምዕሩይ ምሕደራ ዝመረረና ልዕሊ ዕረ፣

ፊደል፣ዜማ ዝፈጠርና ቋንቋ

ዓለም ምስ ጥንታውነትና ደሪጋ

ዘይብለ እኳ ጣቋ፣

ቅድሚት ነይርና ዝተሰራዕና ድሕሪት

እዚ ስለእንፈልጥ

እንርዳእ፤

መግለጫ ፅባቆና ካሊእ-ካሊእ'ዩ-ካሊእ፤

ንዓና ንትግራዎት ኢትዮጵያውያን

ኣብ'ታ ቁርጫ እዋን፤

ዓቕላ ይፅበባ ነብሲ-ኣብ ጀቕጀቕ ንረግረግ

ዋላ እውን የጭንቆልና ሆብብላ ማይበረድ፤

ፅባቆና ምጭባጥ ርትዓዊ ዕላማ'ዩ

ፅንዓት ኣብ መትከል

ንፋስ፣ኣያል ዉሑጅ ይመፅእ'ሎ ኢልካ

ዘይምድሃል፤

ፅባቆ ንዓና----

ምኻን ተላሚ ኣማቲ

ምእንቲ ረብሐ ሓፋሽ

ስንካሊ መዋቲ፤

ፅባቆ ንዓና---

ማለት'ዩ እምነት

ትረት፤

ግንባር ንዓረር ምሃብ'ዩ

ምእንቲ ራህዋ ፅባሕ ምስዋእ'ዩ፤

ፅባቆ ንዓና---

ደምካ ክዲኻ ንውፁፅ

ሓራ ምውጃጃ፤

ዘይምልኽባጥ

አብ ዓሰርተ እቶን ዘይምስኽታት

ከም ነፋሒቶ ዘይምግልባጥ፤

ፅባቕ ንዓና---

መስመርካ ፅብፅባሕ

ምኹስ ኂሰ'ዩ ከይሓርር

ክጥጥፅ

ምኹላፅ፤

ትርጉም ዘይበሊ ፅባቕ

ዝነብር ወርትግ እናወረቐ፤

ምእንቲ ብዙሕ ምሕላፍ'ዩ

ንዕላማኻ ምኻድ ክሳብ ጫፍ'ዩ፤

እዚ እዮም ዘምሃሩ

ብተግባር ዘመስከሩ

አዋርቕ ተጋሩ፤

////

ሰላም ወሰናይ!!

////